

Kitabu cha Danieli - Nambari Mia Moja na Kumi na Nane

Onyo la kinabii kwa Yerusalemu: Taswira ya kiishara ya matukio ya nyakati za mwisho

Jeff Pippenger
2024-03-05

Miaka saba ya onyo kuanzia mwaka 63 hadi mwaka 70 iliyotangazwa na yule mtu aliyepita “huku na huko katika mitaa ya Yerusalemu, akitangaza maafa yaliyokuwa yakiukabili mji,” ilikuwa imeonyeshwa kwa mfano na onyo lililotolewa kwa Yerusalemu kwa muda wa miaka mitatu na nusu, kwanza katika huduma ya Kristo, kisha miaka mitatu na nusu katika huduma ya wanafunzi. Makala za awali tayari zimebainisha kwamba uharibifu wa Yerusalemu ungeweza kutokea msalabani, au baadaye wakati wa kupigwa mawe kwa Stefano, lakini uvumilivu wa Mungu uliahirisha hukumu yake juu ya mji na watu.

Na juu ya ‘yeyote itakayemwangukia, itamsaga kuwa unga.’ Watu waliomkataa Kristo walikuwa karibu kuona mji wao na taifa lao vikiangamizwa. Utukufu wao ungevunjika, na kutawanywa kama vumbi mbele ya upepo. Na ni nini kilichowaangamiza Wayahudi? Ilikuwa ni mwamba ambao, kama wangelijenga juu yake, ungekuwa usalama wao. Ilikuwa ni wema wa Mungu uliodharauliwa, haki iliyokataliwa, rehema iliyopuuzwa. Watu walijiweka kinyume na Mungu, na yote ambayo yangukuwa wokovu wao yaligeuzwa kuwa maangamizi yao. Yote ambayo Mungu aliyaamuru yawe kwa ajili ya uzima, waliyakuta kuwa ni kwa ajili ya mauti. Katika kitendo cha Wayahudi cha kumsulubisha Kristo kulikuwamo maangamizi ya Yerusalemu. Damu iliyomwagika Kalvari ilikuwa uzito uliowazamisha katika uharibifu wa dunia hii na ya ijayo. Ndivyo itakavyokuwa katika siku ile kuu ya mwisho, wakati hukumu itakapowangukia wanaokataa neema ya Mungu. Kristo, jiwe la kuwakwaza, ndipo atakapowatokea kama mlima wa kulipiza kisasi. Utukufu wa uso Wake, ambao kwa wenye haki ni uzima, utakuwa kwa waovu moto unaoteketeza. Kwa sababu ya upendo uliokataliwa, neema iliyodharauliwa, mwenye dhambi ataangamizwa.

"Kwa mifano mingi na maonyo ya mara kwa mara, Yesu alionyesha kile ambacho kingewapata Wayahudi kwa kumkataa Mwana wa Mungu. Kwa maneno haya alikuwa akiwahutubia wote wa kila kizazi wanaokataa kumpokea kama Mkombozi wao. Kila onyo ni kwao. Hekalu lililotiwa unajisi, mwana asiye mtii, wakulima waovu, na wajenzi wenye dharau, vyote vina ulinganifu wake katika uzoefu wa kila mwenye dhambi. Isipokuwa atubu, hukumu waliyoionyesha kwa mfano itakuwa yake." *The Desire of Ages*, 600.

Kipindi cha miaka saba ambacho mtu huyo alitoa ushuhuda huko Yerusalemu kiligawanywa, wakati wa kuzingirwa kwa kwanza, katika vipindi viwili sawa vya siku elfu moja mia mbili na sitini. Miaka hiyo saba iliwakilisha uharibifu wa Yerusalemu, na miaka saba ya huduma ya Kristo na ya wanafunzi iliwakilisha mwanzo wa uharibifu wa Yerusalemu, na Yesu daima huonyesha mwisho kwa kutumia mwanzo. Miaka hiyo saba pia ilifananihwa na "nyakati saba" dhidi ya

ufalme wa kaskazini, ambazo ziligawanywa katika vipindi viwili sawa vya miaka elfu moja mia mbili na sitini.

Roma ya Kisasa inaporudia historia ya Roma ya kipagani na ya kipapa ikikanyaga Yerusalemu ya kimwili na ya kiroho, na wakati Roma ya Kisasa inapoirudia historia mbili za vipindi viwili vya onyo vilivyotolewa na yule mtu kuanzia mwaka 63 hadi mwaka 70, na wakati Roma ya Kisasa inapoirudia historia inayowakilishwa na vipindi viwili wakati Kristo na wanafunzi waliingia na kutoka Yerusalemu kwa miaka mitatu na nusu, vipindi viwili tofauti vitaonekana ijapokuwa katika siku za mwisho, "muda hautakuwapo tena."

Kipindi cha mwisho kati ya hivyo viwili ni miezi arobaini na miwili ya kiishara ambayo Roma ya kisasa itatekeleza mateso yake ya mwisho dhidi ya waaminifu, mara tu jeraha lake la mauti litakaponywa wakati wa sheria ya Jumapili itakayokuja karibuni. Miezi hiyo arobaini na miwili ya kiishara ni ya pili kati ya vipindi viwili, na ni kipindi cha hukumu ya utekelezaji ya Roma ya kisasa. Kipindi hicho kinatanguliwa na hukumu ya uchunguzi ya walio hai katika Uadventista wa Laodikia.

Mtu aliyewasilisha onyo kwa Yerusalemu halisi alikufa katika mzingiro wa Tito. Hakufa katika maangamizi, bali wakati wa mzingiro uliotangulia maangamizi hayo, maana hakuna Mkristo hata mmoja aliyekufa katika maangamizi ya Yerusalemu.

"Kwa miaka saba mtu mmoja aliendelea kupita huku na huko katika mitaa ya Yerusalemu, akitangaza ole zilizokuwa zinakuja juu ya mji huo. Mchana na usiku aliimba wimbo wa maombolezo wa kutisha: 'Sauti kutoka mashariki! sauti kutoka magharibi! sauti kutoka pepo nne! sauti dhidi ya Yerusalemu na dhidi ya hekalu! sauti dhidi ya mabwana harusi na mabibi harusi! sauti dhidi ya watu wote!'-Ibid. Mtu huyu wa ajabu alifungwa na kuchapwa mijeledi, lakini neno la malalamiko halikutoka kinywani mwake. Alipotukanwa na kudhalilishwa, alijibu tu: 'Ole, ole kwa Yerusalemu!' 'Ole, ole kwa wakazi wake!' Kilio chake cha onyo hakikuacha hadi alipouawa katika mzingiro aliokuwa ametabiri." The Great Controversy, 29, 30.

Mtu huyo alikufa katika mzingiro, lakini si katika uharibifu wa mwisho, na uharibifu wa mwisho unawakilisha mwisho wa muda wa rehema na mapigo saba ya mwisho. Hivyo basi mtu huyo ni ishara ya ujumbe wa kuondoka Yerusalemu katika mzingiro wa kwanza. Ndipo Wakristo wakakimbia, na katika miaka mitatu na nusu ya kwanza, mtu huyo alikuwa ishara ya kundi lisilokufa katika Yerusalemu, na katika miaka mitatu na nusu ya pili yeye ni ishara ya Wakristo wa mwisho watakaokufa kabla ya mwisho wa muda wa rehema. Katika kipindi cha kwanza anawatambulisha wale elfu mia moja arobaini na nne, na katika kipindi cha pili cha miaka mitatu na nusu anawakilisha umati mkubwa wa wanaokufa katika kipindi hicho cha pili.

Ujumbe wa yule mtu uliandikwa na mwanahistoria, nao uliwakilishwa na sauti sita. Mwishowe alipofungwa gerezeni, ujumbe wake wa saba na wa mwisho ulikuwa "ole, ole" kwa Yerusalemu na wakazi wake. "Sauti" ya kwanza iliyoandikwa ilikuwa "sauti kutoka mashariki," na ujumbe wake wa mwisho ulikuwa "ole." Vipengele vyote viwili vya ujumbe wake, cha kwanza na cha mwisho, vilikuwa ishara ya kibiblia inayowakilisha Uislamu, kwa maana Uislamu ni "wana wa mashariki"

katika Biblia, nao wanawakilishwa na “upepo wa mashariki.” Marudio ya neno “ole” katika ujumbe wake wa mwisho yanaakisi mwisho wa Babeli ya kisasa, wakati wafalme wa dunia wanalia mara tatu, “Ole, ole, mji ule mkuu.” Neno la Kigiriki linalotafsiriwa kama “ole” katika mistari mitatu ya Ufunuo sura ya kumi na nane, linatafsiriwa kama “ole” katika sura ya nane, aya ya kumi na tatu.

Nikaona, nikamsikia malaika mmoja akiruka katikati ya mbingu, akisema kwa sauti kuu, Ole, ole, ole, kwa wakao juu ya nchi, kwa sababu ya sauti nyingine za tarumbeta za malaika wale watatu, ambao bado hawajapiga tarumbeta zao! Ufunuo 8:13.

Tangazo la mtu huyo la "ole, ole," linawakilisha utekelezaji wa mara tatu wa ole zile tatu, kwa kuwa vipengele vya Ole wa kwanza, vikijumuishwa na vipengele vya Ole wa pili "mstari juu ya mstari", hutambua vipengele vya Ole wa tatu, kama vile matamko matatu ya "ole, ole" ya wafalme wa dunia katika sura ya kumi na nane yanavyowakilisha Ole wa tatu, kama ilivyowekwa na Ole wa kwanza na wa pili. Mwanzo na mwisho wa ujumbe wa mtu huyo ulikuwa mfano wa ujumbe wa Uislamu wa Ole wa tatu.

Dhihirisho la kwanza la ujumbe wake lilikuwa sauti kutoka "mashariki," na "mashariki" ni ishara ya Uislamu, lakini pia ni utambulisho wa malaika wa kuweka muhuri anayechomoza kutoka mashariki.

Baada ya mambo haya nikaona malaika wanne wamesimama katika pembe nne za dunia, wakizishika pepo nne za dunia, ili upepo usivume juu ya nchi, wala juu ya bahari, wala juu ya mti wowote. Nikaona malaika mwingine akitoka upande wa mashariki, akiwa na muhuri wa Mungu aliye hai; akapaza sauti kuu kwa wale malaika wanne, waliokuwa wamepewa kuidhuru nchi na bahari, akisema, Msidhuru nchi, wala bahari, wala miti, mpaka tumewatia muhuri watumishi wa Mungu wetu katika vipaji vya nyuso zao. Nikasikia idadi ya wale waliotiwa muhuri; na waliotiwa muhuri walikuwa mia arobaini na nne elfu, wa kabila zote za wana wa Israeli. Ufunuo 7:1-4.

Katika kisa cha Eliya kwenye Mlima Karmeli, alipotazama baharini akaona wingu, alikuwa akiangalia upande wa magharibi, kwa kuwa Mlima Karmeli uko karibu na Bahari ya Mediterania.

Ikawa mara ya saba, akasema, Tazama, wingu dogo linatokea baharini, kama mkono wa mtu. Naye akasema, Panda, umwambie Ahabu, Funga gari lako, ushuke, mvua isikuzuie. 1 Wafalme 18:44.

Eliya angekuwa akielekea magharibi, kuelekea Bahari ya Mediterania. Katika Luka sura ya kumi na mbili, Kristo anazungumza kuhusu ujumbe wake kuwa ujumbe wa mgawanyiko.

Je, mnadhani kwamba nimekuja kuleta amani duniani? Nawaambia, la; bali matengano. Kwa maana tangu sasa watakuwa watano katika nyumba moja wakiwa wamefarakana, watatu dhidi ya wawili, na wawili dhidi ya watatu. Baba atakuwa dhidi ya mwana, na mwana dhidi ya baba; mama dhidi ya binti, na binti dhidi ya mama; mama mkwe dhidi ya binti mkwe, na binti mkwe dhidi ya mama mkwe. Akawaambia pia watu, Mtakapoona wingu likitokea upande wa magharibi, mara husema, Mvua inakuja; na ndivyo ilivyo. Na mnapoona upepo wa kusini

ukivuma, husema, Kutakuwa na joto; nalo hutokea. Enyi wanafiki, mnaweza kutambua uso wa anga na wa nchi; lakini mbona hamwezi kutambua wakati huu? Luka 12:51-56.

Ujumbe wa mjumbe kwa Yerusalemu hubeba saina ya Alfa na Omega, kwa maana mwanzo na mwisho hutambulisha Uislamu wa Ole la tatu, na kwa sauti ya “mashariki” kwa wakati mmoja hutambulisha ujumbe wa Uislamu kuwa ujumbe wa kutiwa muhuri. “Sauti ya pili” kutoka “magharibi” hutambulisha mvua ya baadaye, ambayo ndiyo mvua ya mwisho, na manabii wote wanazungumzia siku za mwisho. Ujumbe wa “magharibi” ni ishara ya ujumbe wa mvua ya mwisho, unaozalisha makundi mawili ya waabudu. Kundi moja haliwezi kutambua ujumbe wa mvua ya mwisho kwa kuwa “hawapambanui wakati huu.”

Kipengele kinachofuata cha ujumbe wa mjumbe ni sauti ya “mipepo minne”, ambayo ni ujumbe wa kutiwa muhuri na pia ujumbe wa farasi mwenye hasira wa Uislamu, kama unavyowakilishwa na Ole wa tatu. Kipengele kinachofuata kiko dhidi ya Yerusalemu na hekalu, hivyo kutambulisha ujumbe wa manabii wote unaotambulisha kundi la watu wanaopitwa kando, kwa kuwa wamejenga dai lao la wokovu, si katika Kristo, bali katika hekalu na urithi wao kama watu teule wa Mungu. Hao ni wale kote katika historia takatifu wanaowakilishwa kama wanaotangaza, “hekalu la Bwana, hekalu la Bwana, sisi ndio.” Ujumbe dhidi ya Yerusalemu na hekalu ni ujumbe wa Laodikia.

"Hakuna haja ya kushangaa kwamba kanisa halihuishwi kwa nguvu za Roho Mtakatifu. Wanaume na wanawake wanaweka pembeni mafundisho ambayo Kristo ametoa. Hasira na tamaa ya mali zinapata ushindi. Hekalu la nafsi limejaa uovu. Hakuna nafasi kwa Kristo. Watu wanafuata njia zao potovu. Hawazingatii maneno ya Mwokozi. Wanajitia mikononi mwao wenyewe, wakikataa makaripio na maonyo, hadi kinara cha taa kiondolewe kutoka mahali pake, na utambuzi wa kiroho unavurugwa na mawazo ya kibinadamu. Ijapokuwa wana upungufu katika huduma, wanajihalalisha wakisema, 'Hekalu la Bwana, Hekalu la Bwana ndio sisi.' Wanaweka kando sheria ya Mungu ili kufuata mwanga wa mawazo yao wenyewe." Review and Herald, Aprili 8, 1902.

Kisha mjumbe akainua sauti ya ujumbe wake wa onyo dhidi ya wabwana harusi na mabibi harusi, kama ishara ya mbinu ya “mstari juu ya mstari,” kwa kuwa mstari wa kinabii wa siku za mwisho utakuwa sawasawa na ule wa siku za Nuhu, walipokuwa wakioa na kuolewa wakati uleule ambapo gharika ya maangamizi ilikuwa karibu kufunika tamaa na mipango yao ya kidunia.

Biblia inasema kwamba katika siku za mwisho watu watajishughulisha na shughuli za kidunia, katika anasa na kutafuta mali. Watakuwa vipofu kwa mambo ya milele. Kristo anasema, 'Kama vile ilivyokuwa katika siku za Nuhu, ndivyo kuja kwake Mwana wa Adamu kutakavyokuwa. Kwa maana kama vile katika siku zile kabla ya gharika walivyokuwa wakila na kunywa, wakioa na kuolewa, hata siku ile Nuhu alipoingia ndani ya safina, wala hawakujua hata ile gharika ilipokuja, ikawatoa wote; ndivyo kuja kwake Mwana wa Adamu kutakavyokuwa.' Mathayo 24:37-39.

Ndivyo ilivyo leo. Watu wanakimbilia katika mbio za kutafuta faida na anasa za ubinafsi kana kwamba hakuna Mungu, hakuna mbingu, wala hakuna uzima ujao. Siku za Nuhu, onyo la gharika lilitumwa kuwastua watu katika uovu wao na kuwaita watubu. Vivyo hivyo, ujumbe wa kuja kwa Kristo kunakokaribia umekusudiwa kuwaamsha watu kutoka katika kuzama

kwao katika mambo ya kidunia. Umenuiwa kuwaamsha watambue uhalisia wa milele, ili wazingatie mwaliko wa meza ya Bwana.

Mwito wa Injili unapaswa kutolewa kwa ulimwengu wote—‘kwa kila taifa, na kabila, na lugha, na watu.’ Ufunuo 14:6. Ujumbe wa mwisho wa onyo na rehema unapaswa kuutia nuru ulimwengu wote kwa utukufu wake. Unapaswa kuwafikia watu wa tabaka zote, matajiri na maskini, wa juu na wa chini. ‘Tokeni kwenda barabarani na kwenye vichocho,’ asema Kristo, ‘nanyi wawalazimishe waingie, ili nyumba yangu ijae.’ Masomo ya Kristo kwa Mifano, 228.

Kipengele cha mwisho cha onyo kimesisitizwa katika kifungu kilichotangulia. Ujumbe uliowakilishwa kama sauti dhidi ya "watu wote" ni injili ya milele, ambayo inaonyesha ulazima wa kutimiza masharti ya injili ili kuokolewa. Sharti la kwanza la injili ya milele ni kumcha Mungu, na hofu hiyo imejengwa juu ya ukweli kwamba ni dhambi zetu zilizomweka Kristo, Mwana wa Mungu aliye hai, msalabani.

Kila kipengele cha yule mjumbe kwa Yerusalemu wakati wa miaka saba ya huduma yake kilikuwa kinawakilisha injili ya milele, ambayo ilikuwa injili ile ile iliyowasilishwa katika miaka saba ambayo Kristo alithibitisha agano na wengi kuanzia mwaka 27 hadi mwaka 34. Pia ni injili ya milele inayohubiriwa katika vipindi viwili vya mwisho vya siku za mwisho, na ni maalum kwa ujumbe wa mvua ya mwisho, yaani ujumbe wa Uislamu wa Ole wa tatu. Inatambua kutia muhuri kwa wale mia moja arobaini na nne elfu, kutenganishwa kwa ngano na magugu, hali ya Laodikia ya magugu, na matumizi mara tatu ya unabii kama ishara ya mbinu ya mvua ya mwisho, ambayo ni "mstari juu ya mstari."

Ujumbe wa miaka saba katika historia hiyo umewekwa kinabii ndani ya "siku za kisasi" ambazo zilikuwa sehemu ya kutajwa kwa mara ya kwanza kwa ujumbe wa Kristo na kazi yake, na ujumbe wake na kazi yake zitarudiwa katika siku za mwisho na elfu mia na arobaini na nne. Kisha watautambulisha ujumbe wao ndani ya muktadha wa kinabii wa "siku za kisasi cha Mungu". Kuna aina mbili za kibiblia za "kisasi" cha Mungu zinazoonyeshwa ndani ya Neno Lake: kisasi chake juu ya watu wake na pia kisasi chake juu ya maadui zake.

“Mara saba” za Mambo ya Walawi sura ya ishirini na sita zinaonyesha kisasi cha Mungu juu ya watu wake waasi, na kisasi hicho kinajumuisha kukanyagwa chini kwa maana halisi na kiroho kwa patakatifu na jeshi. Ndani ya ishara ya kukanyagwa chini kwa patakatifu na jeshi, ishara ya kisasi cha Mungu juu ya adui Zake pia imewakilishwa. Katika siku za mwisho, kisasi cha Mungu juu ya watu wake kinaonyeshwa kama kutapikwa kwa Uadventista wa Laodikia wakati wa sheria ya Jumapili inayokuja hivi karibuni. Katika alama hiyo ya njia, kisasi chake juu ya Babeli ya Kisasa pia kinaanza.

Hukumu ya uchunguzi ya walio hai juu ya Uadventista wa Laodikia, ambayo inafuatwa na hukumu ya utekelezaji juu ya kahaba wa Tiro na yule mnyama anayempanda na kumtawala, ndiyo historia ya kinabii ya siku za mwisho, ambamo matokeo ya kila maono hutimia. Maono yote yanapaswa kuhusishwa na vipindi hivyo viwili vya kinabii, kwa kuwa mbinu ya mvua ya masika ni matumizi ya mstari wa kinabii juu ya mstari wa kinabii. Mwanzoni mwa historia hizo mbili Yesu alitambua

"ishara" inayothibitisha kwamba wale wanaoishi wakati huo wako katika kizazi cha mwisho cha historia ya dunia.

Kipindi cha kwanza kilianza wakati kutia muhuri kwa elfu mia arobaini na nne kulipoanza tarehe 11 Septemba 2001. Ndani ya alama hiyo ya njia ndipo "ishara" ambayo Kristo alibainisha katika Luka ishirini na moja iliwekwa.

Tutaendelea na utafiti huu katika makala ijayo.

Sasa, ndugu, Mungu anataka tuchukue nafasi yetu pamoja na mtu anayebeba taa; tunataka kuchukua nafasi yetu pale palipo na nuru, na pale ambapo Mungu ameupa tarumbeta sauti iliyo dhahiri. Tunataka kuupa tarumbeta sauti iliyo dhahiri. Tumekuwa katika utata, na tumekuwa na shaka, na makanisa yako tayari kufa. Lakini sasa hapa tunasoma: 'Na baada ya mambo haya nikamwona malaika mwingine akishuka kutoka mbinguni, akiwa na mamlaka kuu; nayo nchi ikaangaziwa kwa utukufu wake. Akalia kwa sauti kuu sana, akisema, Babeli iliyo kuu imeanguka, imeanguka, imekuwa makao ya mashetani, na ngome ya kila roho mchafu, na pango la kila ndege mchafu na mwenye kuchukiwa' [Ufunuo 18:1, 2].

Sasa basi, tutawezaje kujua lolote kuhusu ujumbe huo ikiwa hatuko katika hali ya kutambua lolote la nuru ya mbinguni inapotujia? Na tutanyakua tu udanganyifu wa giza kabisa unapotujia kutoka kwa mtu anayekubaliana nasi, wakati hatuna hata chembe ya ushahidi kwamba Roho wa Mungu amemtuma. Kristo alisema, 'Nimekuja kwa jina la Baba yangu, lakini hamnipokei' [tazama Yohana 5:43]. Sasa, hilo ndilo hasa jambo ambalo limekuwa likiendelea hapa tangu mkutano wa Minneapolis. Kwa sababu Mungu anatuma ujumbe kwa jina lake usiokubaliana na mawazo yenu, basi [mnahitimisha] kwamba hauwezi kuwa ujumbe kutoka kwa Mungu." Mahubiri na Mazungumzo, juzuu ya 1, 142.